MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Archeologienota
Verslag van resultaten bureauonderzoek

ARDOOIE BRUGSEBAAN 4C (prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Daphné VERAART,Gwendy WYNS,
Christof VANHOUTTE

Projectcode: 2016K356

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
B - 8770 Ingelmunster

T +32 51 31 60 80
F +32 51 30 22 37
info@monument.be

R.P.R Gent, afd. Kortrijk
BTW BE 0441.337.825
monument.be

MONUMENT
GROUP

- **Administratieve gegevens**

➔ Initiatiefnemer: zie privacyfiche
➔ Erkende archeoloog: Daphné Veraart, OE/ERK/Archeoloog/2017/00185
➔ Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
➔ Locatiegegevens: Ardooie Brugsesbaan 4c (zie plan in bijlage 2 en 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
➔ Lambertcoördinaten: X: 70658, Y: 185894; X: 70797, Y: 186081
➔ Kadastergegevens: Ardooie, Afdeling 1, Sectie C, 949H, 949G, 979G, 979H (zie plan in bijlage 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)

- **Aanleiding vooronderzoek**

➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet gestaafd worden. Daarom is voor het volledige projectgebied een verder vooronderzoek noodzakelijk is. Gezien de topografische ligging (zuidelijke flank van een geïsoleerde heuvelrug tussen drie beekvalleien), de bodemgesteldheid (matig natte tot vochtige zandleemgronden) en de aard van de te verwachten archeologische sporen (Neolithicum tot moderne tijden) wordt een vervolgonderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek voorgesteld als de meest aangewezen methode. Voor een uitgebreide evaluatie van de verschillende onderzoeksmethoden wordt verwezen naar het verslag van resultaten (hoofdstuk 2.5.).

Hieronder worden de voorwaarden beschreven waaraan het proefsleuvenonderzoek moet voldoen. Het uitgestelde traject is noodzakelijk aangezien het projectgebied bebouwd. In functie van het vlotte verloop van het proefsleuvenonderzoek dient het onderzoek plaats te vinden na de afbraakwerken en na het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning.

- **Planafbakening**

De totale site heeft een oppervlakte van ongeveer ca 16000m² (1,6ha) en dient volledig onderzocht te worden door middel van proefsleuven (zie figuur 1).

Figuur 1: Gegeorefeerd plan met aanduiding van de betrokken percelen en de precieze plaats van de geplande proefsleuven.

- **Vraagstelling**

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Hieronder worden de specifieke (niet limitatieve) onderzoeksvragen weergegeven. Het proefsleuvenonderzoek is succesvol beëindigd wanneer haar vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord. Zolang niet alle onderzoeksvragen succesvol kunnen worden beantwoord, dient men over te gaan tot verder (vervolg)onderzoek.

  - **Proefsleuven:**
    - Hoe is de bodemopbouw binnen het plangebied? Is er sprake van erosie langsheen de helling?

- In welke mate is het archeologisch vlak bewaard onder de huidige bebouwing? Welke impact heeft de huidige bebouwing gehad op de ondergrond?
- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?
- Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?

- **Plan van aanpak**

Er wordt een proefsleuvenonderzoek voorgesteld voor het plangebied. Hieronder wordt de voorgestelde onderzoeksmethode beschreven:

- **Proefsleuven**

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt van de inplanting van parallelle ononderbroken proefsleuven over het volledige onderzoeksgebied. Bij de inplanting bedraagt de afstand tussen de proefsleuven minimum 12m en maximum 15m (van middenpunt tot middenpunt)[1]. Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed en bij voorkeur noordwest-zuidoost georiënteerd. Op die manier worden de sleuven geënt haaks op de helling van de geïsoleerde heuvelrug en is de kans op het aansnijden van gebouwsporen uit de metaaltijden, de Romeinse periode en middeleeuwen (hoofdzakelijk zuidoost-noordwest georiënteerd) het grootst.

Per sleuf en minstens om de 50m wordt machinaal een profielput aangelegd, op een dermate manier dat er een geschrankt patroon ontstaat en men in feite om de 25m een zicht heeft op de bodemopbouw van het onderzoeksterrein. Belangrijke aandacht gaat hierbij uit naar de bodemkunde ter hoogte van het weiland, waarbij dient na te gaan of er sprake is van erosie langsheen de helling. Het sleuvenonderzoek dient te worden uitgevoerd na afbraak van de gebouwen. Hierbij is het ook noodzakelijk de verharding uit te breken. Ter hoogte van de bebouwing dient het proefsleuvenonderzoek ook uitgevoerd te worden. Aangezien geen sprake is van onderkeldering binnen de loodsen, wordt er op het moment van schrijven van uit gegaan dat het archeologisch niveau bewaard is gebleven. Indien blijkt dat tijdens het

[1] Als men de kosten-baten afweging maakt, is deze methode van proefsleuven het meest aangewezen om archeologische sites op te sporen en te prefereren boven andere systemen. Zie *Onderzoeksrapport agentschap Onroerend Erfgoed 48. Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie.*

sleuvenonderzoek de bodem wel tot onder het archeologisch niveau is verstoord, volstaan controleputten op regelmatige afstand om deze verstoring in kaart te brengen. Indien blijkt dat het archeologisch niveau (al dan niet locaal) bewaard is, wordt het sleuvenonderzoek verder gezet zoals hierboven beschreven.

Er worden extra volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. Er wordt 10% van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5% door middel van volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters. Op die manier wordt minimaal 12,5% van het onderzoeksgebied onderzocht en kan met een minimale kost een betrouwbare inschatting gemaakt worden omtrent het archeologisch potentieel van de site. Zodoende kan men ook beter de onderzoekstermijn en –kost inschatten bij een eventueel vervolgonderzoek.[2]

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (vb. brandrestengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Het archeologisch ensemble zal gedurende en na het afronden van het onderzoek bewaard worden bij Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat, 8770 Ingelmunster. Na afronding en oplevering van de rapportage wordt het ensemble definitief bewaard bij de bouwheer: zie privacyfiche. Bewaring gebeurt conform de bepalingen in de Code Van Goede Praktijk (hoofdstuk 30.2).

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het proefsleuvenonderzoek moet niet uitgevoerd worden indien de geplande bouwwerken, waarvoor deze archeologienota wordt opgesteld, niet zullen worden uitgevoerd. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

- **Gewenste competenties**

[2] HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. en ERVYNCK A., Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed, juli 2016.

➔ In het kader van het proefsleuvenonderzoek dient het team te bestaan uit minstens 2 archeologen waarbij minstens één van de uitvoerende archeologen ten minste 220 werkdagen veldervaring heeft met onderzoek op zandbodems; beide beschikken over minstens 20 werkdagen veldervaring wat betreft proefsleuvenonderzoek.
➔ Gedurende het veldwerk dient een (assistent-)aardkundige op afroep beschikbaar te zijn op het terrein. De (assistent-)aardkundige moet beschikken over aantoonbare ervaring met zandleembodems.

- **Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk**

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.

Ardooie - Brugsesbaan 4c

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- Proefsleuf

975D2
975N2
950F0
951M0
951L0
975E2
627M0
627G0
630K0
632F0
625E0
633C0
635H0
949H0
949F0
949G0
979G0
979H0
946B0
946C0
926K0
928B0
Nijverheidsstraat

186000

N

0 20 40 60 80 100 m

Aangemaakt op: 21/12/2017